

FOLKETINGET

Til Europaudvalget og Finansudvalget

EU-konsulenten

Til: Udvalgets medlemmer
Dato: 14. marts 2018

Kontaktperson:

Martin Jørgensen (3622)

Samråd om det europæiske semester

Sammenfatning

Som led i forløbet med samordningen af EU-landenes økonomiske politikker under det europæiske semester har Kommissionen netop udarbejdet såkaldte landerapporter, som indgår som en del af grundlaget for Kommissionens kommende forslag til landespecifikke anbefalinger.

I rapporterne gennemgår Kommissionen medlemslandenes efterlevelse af landespecifikke henstillinger fra juli 2017, fremskridt mht. målene i Europa 2020-strategien og mulige makroøkonomiske ubalancer. Som et nyt element ser Kommissionen i landerapporterne også på opfyldelsen af krav i forbindelse med den sociale søjle.

Kommissionen har for første gang benyttet landerapporterne til at påtale risikoen for aggressiv skatteplanlægning i en række medlemslande.

Kommissionen vurderer i landerapporten for Danmark, at den økonomiske udvikling er gunstig, og Danmark er fint med i forbindelse med målene i Europa 2020-strategien. Danmark klarer sig også godt i forhold til den sociale søjle, og Danmark er ikke ramt af makroøkonomiske ubalancer. Der er dog stadig en række udfordringer – særligt ifh. til produktivitetsvæksten og konkurrencen i servicesektoren.

Indledning

Det går overordnet godt med den europæiske økonomi, hvor den økonomiske vækst kom op på 2,4 pct. i 2017. Der er kommet gang i investeringerne, og ledigheden er faldende, samtidig med at de offentlige finanser generelt forbedres. Kommissionen bemærker også, at de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at styrke banksektoren og reducere den høje andel af misligholdte lån, er begyndt at bære frugt, men skal styrkes yderligere.

Status i medlemslandene

Kommissionen har den 7. marts 2018 offentliggjort en meddelelse¹ som led i forløbet under det europæiske semester, som overordnet gennemgår medlemslandenes gennemførelse af strukturreformer samt forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer. Meddelelsen er suppleret med landerapporter for hver af de 27 EU-lande². Landerapporterne gennemgår for de enkelte medlemslande:

- efterlevelsen af de landespecifikke anbefalinger
- opfyldelsen af målsætningerne under Europa 2020-strategien
- eventuel forekomst af makroøkonomiske ubalancer
- opfyldelse af den sociale søjles tre dimensioner.

Kommissionen har som noget nyt i år også påtalt muligheden for aggressiv skatteplanlægning over for en række lande.

Landerapporterne indgår som en del af grundlaget for Kommissionens udarbejdelse af forslag til landespecifikke anbefalinger til maj, som skal behandles af Det Europæiske Råd til juni og endelig vedtages af økofin-rådet til juli.

---

¹ [KOM \(2018\) 120](#): Det europæiske semester 2018: Vurdering af fremskridtene med strukturreformer, forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer og resultater af de dybdegående undersøgelser i henhold til forordning (EU) nr. 1176/2011.

² Grækenland er omfattet af et støtteprogram under den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) og derfor ikke genstand for en landerapport.

EU-landenes efterlevelse af landespecifikke anbefalinger

Kommissionen opererer med fem kategorier for efterlevelse af de landespecifikke anbefalinger, der strækker sig fra ingen fremskridt til fuld implementering.³ Hvis man ser på landenes samlede efterlevelse af de landespecifikke anbefalinger siden introduktionen i 2011, har landene gjort ”visse fremskridt” på to tredjedele af anbefalingerne. Størst fremskridt er sket på områderne finansielle tjenesteydelser, finanspolitik og finanspolitisk styring. Mere beskudne fremskridt er set i forbindelse med udvidelse af skattegrundlaget og transportområdet. Mange medlemslande gør kun langsomme fremskridt i håndteringen af udfordringerne i forbindelse med de offentlige finansers holdbarhed på langt sigt.

Medlemslandenes gennemførelse af de landespecifikke anbefalinger fra 2017 fremgår af bilag I.

EU-landene og Europa 2020-strategien

EU nærmer sig samlet målene om uddannelse, energi, klima og beskæftigelse⁴. Det vil dog sandsynligvis ikke være muligt at nå målet om investering i forskning og udvikling på 3 pct. af BNP og målet om at bringe 20 millioner mennesker ud af fattigdom i 2020.

EU-landene og den sociale søjle

Inddragelsen af den sociale søjle er et nyt element i landerapporterne, hvor der ses på landenes opfyldelse af de tre dimensioner af søjlen: lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår samt social beskyttelse og inklusion. Kommissionen finder, at der i nogle medlemslande er grund til særlig bekymring om tilvejebringelsen af tilstrækkelige færdigheder, vedvarende kønsbetinget forskel i beskæftigelsesfrekvens, høj grad af segmentering på arbejdsmarkedet, risiko for fattigdom blandt beskæftigede, ringe

---

³ De fem kategorier er: ingen fremskridt, begrænsede fremskridt, visse fremskridt, væsentlige fremskridt og fuld implementering.

⁴ Beskæftigelsesfrekvens blandt 20-64 årige på 75 pct., reduktion af drivhusgasemissionerne med 20 pct., en forøgelse af de vedvarende energikilders andel af energiforbruget og energiefektiviteten på 20 pct., begrænsning af skolefrafaldet til mindre end 10 pct., og en forøgelse af den andel af befolkningen mellem 30-34 år, der har afsluttet en tertiær uddannelse til mindst 40 pct.

virkning af overførselsindkomster på fattigdomsbekæmpelsen, langsom lønudvikling og ineffektiv arbejdsmarkedsdialog.

EU-landene og makroøkonomiske ubalancer

Kommissionen finder, at 11 EU-lande har makroøkonomiske ubalancer i varierende styrke. Det drejer sig om **Kroatien, Cypern og Italien** (uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer) samt **Bulgarien, Frankrig, Tyskland, Irland, Holland, Portugal, Spanien og Sverige** (makroøkonomiske ubalancer).

Kroatien, Cypern og Italien havde også uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer i 2017, men for Kroatien og Italiens vedkommende er der sket en reduktion takket være kombinationen af reformer, gunstige økonomiske vilkår og mindskede risici i banksektoren. Der er dog fortsat brug for målrettede foranstaltninger, og i Cypern er der ikke konstateret nogen mærkbare forbedringer.

Som nævnt har Kommissionen i år påpeget over for en række lande, at deres skatteregler giver virksomheder mulighed for aggressiv skatteplanlægning. Det drejer sig om **Belgien, Cypern, Malta, Holland, Luxembourg, Ungarn og Irland**. Kommissionen bemærker dog også, at landene er ved at ændre de dele af deres skattesystemer, som har lettet den aggressive skatteplanlægning. Fra nyhedsmediet Agence Europe⁵ fremgår det, at økonomikommisæreren Pierre Moscovici i den forbindelse har udtalt, at spørgsmålet om skatteplanlægning vil være en central del af landerapporterne, da det kan betragtes som ubalancer.

Landerapporten for Danmark

Landerapporten for Danmark⁶ peger på en gunstig økonomisk udvikling med en real vækst i BNP på 2,1 pct. i 2017. Beskæftigelsesfrekvensen er høj (77,4 pct. i 2016) og arbejdsløsheden lav (5,8 pct. i 2017). Investeringerne er stigende, og underskuddet på den offentlige budgetsaldo ligger stabilt omkring 1 pct. af BNP i 2018 og 2019. Kommissionen peger da også på, at der med de stigende kapacitetsbegrænsninger ligger en udfordring i at øge investeringerne, produktivitetsvæksten og arbejdsudbuddet.

---

⁵ Agence Europe den 7. marts 2018.

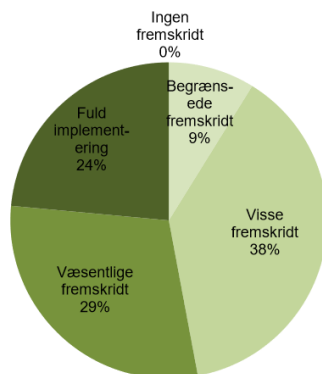
⁶ [SWD\(2018\) 203](#): Landerapport for Danmark 2018.

Danmarks efterlevelse af landespecifikke anbefalinger

Henstillingen til Danmark fra juli 2017 lød på følgende måde⁷: ”Skabe konkurrence i de dele af servicesektoren, der er rettet mod hjemmemarkedet”.

Kommissionens vurdering af Danmarks efterlevelse af henstillingen falder inden for kategorien ”begrænsede fremskridt”. Kommissionen anerkender, at regeringen har vedtaget reformer af detailhandelen og transportbranchen med visse fremskridt til følge. Der er også gjort visse fremskridt med hensyn til at øge konkurrencen i bygge- og anlægssektoren⁸. Adskillige andre dele af servicesektoren er ifølge Kommissionen dog stadig karakteriseret ved svag konkurrence. Det gælder bl.a. for finanssektoren, forsyningsbranchen og apotekerbranchen, sundhedssektoren og advokatbranchen. I disse sektorer er der enten slet ikke gjort fremskridt eller kun gjort begrænsede fremskridt.

Hvis man ser på udviklingen i et længere tidsperspektiv fra 2011, hvor det europæiske semester blev indført til 2017, er der for Danmarks vedkommende som minimum konstateret ”visse fremskridt” for 91 pct. af alle de henstillinger, der er rettet til Danmark. Den højeste grad af implementering findes på områder inden for offentlige finanser, arbejdsmarkedet og finansiell stabilitet. Implementeringen af henstillinger fra 2011-2017 fremgår af lagkagediagrammet herunder.

(1) Den overordnede vurdering af de landespecifikke finanspolitiske henstillinger omfatter ikke overholdelse af stabilitets- og vækstpagten.

(2) Ved den flerårige vurdering ses der på henstillingernes implementeringsniveau fra de først blev vedtaget og frem til landerapporten 2018.

Kilde: Europa-Kommissionen

⁷ [Rådets henstilling af 11. juli 2017](#) om Danmarks nationale reformprogram for 2017 og med Rådets udtalelse om Danmarks konvergensprogram for 2017.

⁸ Fremskridtene er sket på baggrund af kortlægningen af standarder og moderniseringen af elsikkerhedsloven i 2015 samt ajourføringen i 2018 af bygningsreglementet med henblik på at forenkle procedurene.

Europa 2020-strategien

Danmark har allerede opfyldt eller er godt på vej til at opfylde de nationale målsætning under Europa 2020-strategien. Det gælder målene for beskæftigelse, forskning og udvikling, drivhusgasudledninger, vedvarende energi, antal unge der forlader uddannelsessystemet tidligt samt energieffektivitet. Det kan dog blive en udfordring at nå målet om reduktion i antallet af personer i fare for at ende i fattigdom eller social udstødelse.

Den sociale søjle

Ifølge Kommissionen klarer Danmark sig godt, hvad angår indikatorerne i forbindelse med den sociale resultattavle⁹. Danmark har høje beskæftigelsesfrekvenser og yderst veludviklede sociale beskyttelsesordninger, hvilket afspejler en højt udviklet velfærdsmodel. Hertil kommer en effektiv aktiv arbejdsmarkedspolitik, en stærk dialog mellem arbejdsmarkeds parter og et dynamisk arbejdsmarked.

Danmark er som bekendt ikke underlagt nogen procedure for uforholdsmæssigt store offentlige underskud under stabilitets- og vækstpagten og befinder sig derfor i den såkaldte forebyggende del, hvor Danmark samtidig har opnået den mellemfristede budgetmålsætning. Målsætningen er defineret som et underskud på den strukturelle saldo på 0,5 pct. af BNP.

Danmark er heller ikke identificeret som et af de 11 medlemslande med makroøkonomiske ubalancer (se bilag II).

Danske udfordringer

Landerapporten peger på en række strukturelle aspekter, som synes at udgøre en særlig udfordring for dansk økonomi. Det drejer sig bl.a. om følgende udfordringer:

- Produktivitetsvæksten er faldende (men fra et højt udgangspunkt).
- Svag konkurrence i de hjemmemarkedsorienterede dele af service-sektoren.
- Tegn på overvurderede boligpriser, særlig i de større byområder.
- Høj gæld blandt de danske husholdninger, herunder realkreditlån med høj gældsfaktor og variabel rente.

---

⁹ [Den sociale resultattavle](#) overvåger gennemførelsen af den sociale søjle ved at følge tendenser og resultater i de forskellige EU-lande på 12 område.

- Mangel på kvalificeret arbejdskraft i visse sektorer.
- Dele af befolkningen befinder sig fortsat på kanten af arbejdsmarkedet.
- Investeringer blandt de mindre virksomheder er stadig afdæmpede.

Det videre forløb

Landerapporterne vil nu blive drøftet i Rådet, og de vil være genstand for bilaterale drøftelser mellem Kommissionen og medlemslandene frem til medlemslandenes indsendelse af stabilitets- eller konvergensprogrammer samt nationale reformprogrammer i april.

- **7. marts 2018:** Kommissionen offentliggør landerapporter (inkl. dybdegående analyser for de 12 identificerede lande)
- **5.-20. marts 2018:** Drøftelser i forskellige rådsformationer
- **22.-23. marts 2018:** Det Europæiske Råd behandler det europæiske semester
- **Anden halvdel af marts 2018:** Kommissionens bilaterale konsultationer med medlemslandene
- **Medio april 2018:** Medlemslandene fremsender stabilitets- eller konvergensprogrammer samt nationale reformprogrammer
- **23. maj 2018 (forventet):** Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger
- **25. maj – 26. juni 2018:** behandling af udkast til henstillinger i forskellige rådsformationer
- **28. – 29. juni 2018:** Det Europæiske Råd behandler udkast til henstillinger
- **Juli 2018:** Økonomi- og finansministrene vedtager formelt de landespecifikke henstillinger.

Efteråret bruges til vedtagelse af national økonomisk politik, reformer og nationale finanslove på baggrund af henstillingerne.

Bilag I: EU-landenes gennemførelse af landespecifikke anbefalinger fra 2017

Winter Package - European Semester 2018

Implementation of 2017 country-specific recommendations - Assessment by CSR subparts

Broad Category	Policy areas	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK	
Public finances & taxation	Fiscal policy & fiscal governance																												
	Long-term sustainability of public finances, inc. pensions																												
	Reduce the tax burden on labour																												
	Broaden tax bases																												
Financial sector	Reduce the debt bias																												
	Fight against tax evasion, improve tax administration & tackle tax avoidance																												
	Financial services																												
	Housing market																												
Labour market, education & social policies	Access to finance																												
	Private indebtedness																												
	Employment protection legislation & framework for labour contracts																												
	Unemployment benefits																												
Structural policies	Active labour market policies																												
	Incentives to work, job creation, labour market participation																												
	Wages & wage setting																												
	Childcare																												
Public administration & business environment	Health & long-term care																												
	Poverty reduction & social inclusion																												
	Education																												
	Skills & life-long learning																												
Public administration & business environment	Research & innovation																												
	Competition & regulatory framework																												
	Competition in services																												
	Telecom, postal services & local public services																												
Public administration & business environment	Energy, resources & climate change																												
	Transport																												
	Business environment																												
	Insolvency framework																												
Public administration & business environment	Public administration																												
	State-owned enterprises																												
Public administration & business environment	Civil Justice																												
	Shadow economy & corruption																												

Legend: No progress (lightest green), Limited progress (light green), Some progress (medium green), Substantial progress (dark green), Fully addressed (black)

* The overall assessment of the country-specific recommendations related to fiscal policy does not look at compliance with the Stability and Growth Pact. This will be assessed once the data for 2017 are available and Stability and Convergence Programmes have been submitted.

Bilag II: EU-landenes resultater i forhold til stabilitets- og vækstpagten og realisering af den mellemfristede budgetmålsætning (MTO) samt forekomsten af makroøkonomiske ubalancer

Medlemsland	Ubalancer	Stabilitets- og vækstpagten /MTO-status
Østrig		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Belgien		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Bulgarien	Ubalancer	Forebyggende del MTO mere end nået
Cypern	Uforholdsmæssigt store ubalancer	Forebyggende del MTO nået
Tjekkiet		Forebyggende del MTO mere end nået
Tyskland	Ubalancer	Forebyggende del MTO mere end nået
Danmark		Forebyggende del MTO nået
Estland		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Irland	Ubalancer	Forebyggende del MTO nået
Spanien	Ubalancer	Korrigerende del Uforholdsmæssigt stort underskud (frist 2018)
Frankrig	Ubalancer	Korrigerende del Uforholdsmæssigt stort underskud (frist 2017)
Kroatien	Uforholdsmæssigt store ubalancer	Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Ungarn		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Italien	Uforholdsmæssigt store ubalancer	Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Litauen		Forebyggende del MTO nået
Luxembourg		Forebyggende del MTO mere end nået
Letland		Forebyggende del MTO endnu ikke nået

Malta		Forebyggende del MTO nået
Holland	Ubalance	Forebyggende del MTO mere end nået
Polen		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Portugal	Ubalance	Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Slovenien		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Sverige	Ubalance	Forebyggende del MTO mere end nået
Slovakiet		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Rumænien		Forebyggende del Omfattet af proceduren i forbindelse med bety- delig afvigelse fra MTO
Finland		Forebyggende del MTO endnu ikke nået
Storbritannien		Forebyggende del MTO endnu ikke nået

Bemærkninger:

Grækenland er ikke omfattet, da landet er under et specifikt program for finansiel bistand.

Forekomsten af ubalancer og uforholdsmæssigt store ubalancer kræver specifik overvågning af Kommissionen.

Medlemslandene skal i den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten forsøge at nå den mellemfristede budgetmålsætning (MTO), der er udtrykt som den strukturelle offentlige budgetsaldo og kan ligge i intervallet -1 pct. af BNP og balance eller overskud.